

REKENHOF

**De verrichtingen die de
Administratie der Douane
en Accijnzen uitvoert voor
rekening van andere
fiscale besturen**

*Verslag van het Rekenhof aan de Kamer
van Volksvertegenwoordigers*

---

*Verslag goedgekeurd in de algemene vergadering
van het Rekenhof van 23 maart 2005*

Samenvatting

Dit verslag handelt over de controles die de Administratie der Douane en Accijnzen (D&A) uitvoert voor rekening van de Administratie voor de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit (AOIF) inzake de verkeersbelasting, de belasting op de automatische ontspanningstoestellen, het wegvervoer en de speciale registers die de garagehouders moeten bijhouden. Wil deze samenwerking tussen twee administraties met het oog op de naleving van de fiscale wetgeving, doeltreffend zijn, dan moeten bepaalde elementaire voorwaarden vervuld zijn:

- de bevoegdheden van elk van de actoren moeten duidelijk zijn gedefinieerd;
- de resultaten van de controles moeten worden voorgelegd in een vorm die echt bruikbaar is voor de administratie waarvoor ze zijn bestemd;
- deze resultaten moeten effectief en snel worden doorgestuurd aan die administratie;
- D&A moet een minimum aan feedback krijgen over de gevolgen die aan hun vaststellingen werden gegeven.

Het Rekenhof heeft op basis van een steekproef van overtredingsdossiers, de kwaliteit van de uitgevoerde controles en de gevolgen die eraan werden gegeven, onderzocht.

Uit het onderzoek van het Rekenhof blijkt dat de taken die aan D&A zijn toevertrouwd, in het algemeen duidelijk zijn gedefinieerd, met uitzondering echter van de controles die voor het wegvervoer werden uitgevoerd. De afschaffing van de fiscale grenzen binnen de Europese Unie, die ertoe heeft geleid dat nagenoeg alle verplichte documenten voor het communautair vervoer zijn verdwenen, heeft de draagwijdte van die controles sterk verminderd. Deze beperken zich momenteel tot het verzamelen van informatie die door D&A wordt bewaard en enkel op verzoek worden toegezonden aan de geïnteresseerde diensten (BTW in het bijzonder). Er blijken nagenoeg geen vragen naar dergelijke informatie te zijn.

De vaststellingen die werden gedaan naar aanleiding van de controles van D&A worden in het algemeen toegestuurd aan de AOIF in een vorm die deze direct kan gebruiken. Er zijn echter vaak problemen die worden veroorzaakt door de slechte leesbaarheid van die documenten of het ontbreken van bepaalde gegevens. Voor de controles die worden uitgevoerd bij de garagehouders, is het verslag dat door de motorbrigades van D&A wordt opgemaakt, bovendien geen echt proces-verbaal van overtreding. Hierdoor wordt de behandeling van die gegevens vertraagd en worden deze soms zonder gevolg geklasseerd.

De termijn voor het doorsturen naar de AOIF van de vaststellingen die naar aanleiding van de controles van D&A werden gedaan, kan als lang worden beschouwd. Wat de verkeersbelasting betreft, gebeurt de dossierbehandeling praktisch volledig binnen D&A. Het proces-verbaal wordt gemiddeld 43 dagen na de vaststelling van de overtreding opgesteld en de invoer ervan in de gegevensbank van de gewestelijke directies D&A gebeurt gemiddeld 127 dagen na de vaststelling. Voor de belasting op de automatische ontspanningstoestellen, stelt D&A de processen-verbaal weliswaar snel op, maar bedraagt de gemiddelde inkohieringstermijn door de AOIF voor de onderzochte dossiers nagenoeg 500 dagen vanaf de vaststelling van de overtreding. Voor de registers die de garagehouders moeten bijhouden, komen de door D&A opgestelde verslagen gemiddeld 154 dagen na de vaststelling aan bij de AOIF. Deze termijn leidt in heel wat gevallen tot een klassering zonder gevolg.

Tot slot krijgen de ambtenaren van D&A die de vaststelling van de overtredingen hebben gedaan, nagenoeg geen feedback vanwege de AOIF. Er is bovendien in geen enkel overleg voorzien wanneer andere diensten dan D&A (bijv. de opsporingsdiensten van de AOIF) een controle ter zake organiseren.

Het Rekenhof pleit ervoor de behandeling van de dossiers te informatiseren en de PV's op computer op te stellen zodat de elektronische overdracht tussen de diensten wordt vergemakkelijkt.

Het Rekenhof is bovendien van oordeel dat de motorbrigades rechtstreeks toegang zouden moeten hebben tot de gegevensbanken van de AOIF, meer bepaald wat de verkeersbelasting betreft. De audit heeft aangetoond dat het gebrek aan rechtstreekse toegang tot de informatie de procedures logger maakte en de behandeling van de dossiers aanzienlijk vertraagde.

Het Rekenhof wijst er eveneens op dat de vier onderzochte controles door geen van beide administraties worden gestuurd. De gebrekkige of het totaal ontbreken van relevante en betrouwbare indicatoren maken een gepaste opvolging van de ingestelde controlesystemen onmogelijk. De sterke terugval van het aantal controles, zoals blijkt uit de statistieken die in het Jaarverslag van de Algemene Administratie van de Belastingen werden gepubliceerd, werd blijkbaar aan geen enkele analyse onderworpen. De betrouwbaarheid van die statistieken is daarenboven niet volledig verzekerd aangezien D&A de uitwerking ervan niet meer onder controle heeft. Meer in het algemeen dringt het Rekenhof erop aan dat elke administratie over betrouwbare indicatoren zou beschikken om de sturing van haar controles te vergemakkelijken. Het *informatieplan* van D&A, een nieuw statistisch en beheersinstrument, is een vooruitgang die moet worden ondersteund.